

Уважаеми Дами и Господа,

Българска Асансьорна Асоциация (БАА) продължава да счита за свое задължение чрез богатата си експертиза да подкрепя всички институции на Република България. Ние сме убедени, че нашите тук представени предложения ще донесат огромни ползи на българското общество и държава. Най-настоятелно молим нашите идеи да бъдат разгледани от Вас – ние ще бъдем щастливи да работим за страната си. Вярваме, че създаването на по-конкурентна икономика, безопасна, добра и чиста среда за живот и спазването на всички български и европейски закони трябва да се превърне в кауза за всички доказани специалисти от всяка икономическа сфера.

Българска Асансьорна Асоциация е създадена през 2009 г. и още през 2012 г. разработихме наш подробен Проект за повишаване на енергийната ефективност на сградите в Република България. През 2013 г. участвахме в екипите, разработващи проектите за повишаване на енергийната ефективност на многофамилните жилищни сгради под ръководството на Главния архитект на София. През 2014 г. се присъединихме към Коалиция Достоен Дом с основен приоритет постигане на най-висок енергиен клас в сградния фонд на България. Може би преди години нашите виждания за постигане на висока енергийна ефективност на сградите са били прекалено амбициозни за страната ни, но ние сме уверени, че времето за истинско високотехнологично обновяване е настъпило и е крайно наложително, особено ако България наистина, а не само формално, се стреми да изпълни ангажиментите си за „Зелената сделка“ за енергийна неутралност до 2050 г.

Не сме изгубили доверие в нашите правителства, че ще бъдат въведени най-високи критерии за енергийна ефективност. Всички наши предложения са заимствани изцяло от най-добрите практики във водещите икономики на Европейския Съюз (ЕС). Стремехът на БАА е България да се трансформира в развита страна, прилагаща най-високите стандарти за опазване на околната

среда, предоставяща най-добри условия за живот на своите граждани, движена от силно конкурентна икономика с нулеви или близки до нулата емисии. Съществено за нас е участниците в икономическия живот да спазват всички европейски директиви и европейските и българските хармонизирани закони, включително да декларират всички свои доходи. Вярваме, че спазването на законите и плащането на всички дължими данъци, осигуровки и такси ще гарантират честна конкуренция, което неизбежно води до високотехнологично развитие, висока добавена стойност, заетост, високи бюджетни приходи, позволяващи мащабни социални и инфраструктурни политики. Всички действия за постигане на висока енергийна ефективност са от екзистенциално значение за запазване на единствената ни планета, но и те ни предоставят уникална възможност за технологично обновление на икономиката и средата ни.

Предизвикателствата в асансьорния сектор са тясно свързани с всичко споменато до тук и ние ще се радваме да бъдем от полза на нашата страна не само чрез хилядите работни места, които създаваме и десетките милиони, които към този момент внасяме годишно в държавата, но и като предоставим нашата подкрепа към всички правителствени инициативи, целящи технологично модернизиране на страната ни.

Директният ни принос към покачването на енергийната ефективност в България е чрез внедряване на асансьори, които не само консумират около 90% по-малко енергия, от тези монтирани от 1950-те години до началото на този век, но и дори връщат енергия в електроразпределителната мрежа чрез регенеративни системи, подобни на тези, използвани при електрическите и хибридните автомобили.

Асансьорите претърпяха безпрецедентно технологично развитие през последните 15 години. Основна движеща сила за тези промени бяха изискванията за понижаване на вредните емисии, налагани от ЕС и от световните спогодби за глобално намаляване на парниковя ефект от човешката дейност. Нашата индустрия се революционизира през този период и новите асансьори са щадящи за околната среда при ползването им, но и при тяхната поддръжка и дори производство.

Огромната стъпка към промяната беше чрез масовото използване на машини, (задвижващи механизми), които са безредукторни, т. е. консумират няколко пъти по-малко електроенергия от използваните до началото на този век. В определени моменти при работата на асансьора (празен, движещ се нагоре и с пълен товар надолу) безредукторните асансьори не консумират каквато и да е енергия. Консумацията се определя от товара и посоката на движение – не както при масовите асансьори до около 2010 г., които харчат постоянно в пъти повече енергия. Други важни фактори са LED осветленията, които се поставят в кабините и в шахтите на новите асансьори; автоматичното гасене на осветлението в кабината, както и функцията, при която всеки консуматор на енергия по асансьора се изключва автоматично; и разбира се – регенеративните системи, които захранват сградната инсталация или електроразпределителното дружество с произведена от асансьора енергия.

В безредукторните машини няма загуба на енергия, (както при масовите от миналото редукторни); няма триене и съответно не се използва натоварващо околната среда смазочно

масло; машините не подлежат на амортизация и ремонти, което изключва нуждата от постоянно натоварващо природата производство на резервни части и съкращава огромни количества вредни емисии чрез отпадането на транспорта на такива материали. Същото важи и за осветителните тела, които сега са LED и подлежат на поне десетократно по-редки подмени.

България е една от водещите страни в света по брой асансьори в експлоатация от глава на населението – около 17 асансьора на хиляда човека. За сравнение световен лидер по този показател е Испания с приблизително 20 асансьора на хиляда човека, а в Германия са около 8 асансьора на хиляда. Около 80% от асансьорите в България обаче са на повече от 30 години, докато в Германия средната възраст на всички асансьори е около 30 г. Огромен проблем за българските стари асансьори е, че са продукт на отдавна затворения държавен завод и днес за тях не се произвеждат оригинални резервни части. Освен, че това води до плачевното им техническо състояние, се налагат постоянни „ремонти“ с компоненти, които не са специфично произведени за тях и са съответно с кратка издръжливост, което води след себе си до последващи подмени на същите компоненти. Всичко това е свързано с постоянно ненужно натоварващо природата производство, вредни емисии за транспорт и постоянни пътувания на техници. Подмяната на старите амортизирани асансьори с такива, които консумират около 90% по-малко електроенергия и дори произвеждат такава и нямат нужда от постоянни доставки на резервни части, ще има огромен страничен ефект върху карбоновия отпечатък. Допълнителен страничен резултат ще бъде многократното покачване на ефективността на сервизните техници в нашия бранш, които масово ще добият квалификация и умения в най-модерните технологии, което от своя страна ще направи професията атрактивна за младите хора. Моля не забравяйте, че в момента има цели градове в България, в които всички асансьорни техници отказаха да поддържат съществуващите стари асансьори, защото са в неспасяемо техническо състояние. Прилагаме нагледен материал, създаде от Европейската Асансьорна Асоциация (ELA), която ясно илюстрира 74-те риска за живота и здравето на хората, налични при старите асансьори. Поетапната подмяна на асансьорите с енергоспестяващи, ще отстрани този огромен проблем в амортизирания ни асансьорен парк. Приложената книжка е базирана на БДС-EN 81-80:2005, като в новата му версия БДС-EN 81-80:2019 (все още не е налична на български език), констатираните рисковете при старите асансьори са още повече и съответно са предвидени допълнителни мерки за сигурност, опазващи живота на хората.

Моля асансьорите да бъдат включвани във всяка програма за енергийна ефективност, като мярка, която доказано допринася значително за понижаване на карбоновия отпечатък, за модернизация на страната ни и повишаване на конкурентоспособността на икономиката ни. Нека да докажем на скептиците, че новите програми няма да бъдат „компромисни“, изпълнени с пропуски, няма да се допускат стари грешки, че ще бъдат постигнати най-високи европейски стандарти и че България може да се превърне в технологичен и икономически лидер в сърцето на Европа.

Прилагаме описание на технологиите при модерните асансьори, които водят до огромни спестявания, дори производство на електроенергия, както и подробни проекти за подмяна на асансьорите в панелните сгради в България с нови, енергоспестяващи и не на последно място,

осигуряващи сигурност за хората. Позволяваме си да отидем и по-далеч и предоставяме на Вашето внимание, разработения изцяло от нас Проект за повишаване на енергийната ефективност на сградите чрез саниране. Убедени сме, че България не трябва да разчита единствено на европейско финансиране и че е настъпил моментът да се обновява и модернизира със собствени усилия. Моля обърнете внимание, че според нашия Проект е възможно санирането да се финансира чрез спестените разходи за енергия, а не чрез допълнителен бюджетен или собствен финансов ресурс.

С уважение,

инж. Валентин Маринков
Председател
БЪЛГАРСКА АСАНСЬОРНА АСОЦИАЦИЯ

